

PATVIRTINTA
LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS SOCIALINĖS
GLOBOS CENTRAS „ŽIDINYS“
DIREKTORIAUS
2023-02- įsakymu Nr. ŽIDV3-

**LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS SOCIALINĖS GLOBOS CENTRO „ŽIDINYS“
BENDRUOMENINIŲ VAIKŲ GLOBOS NAMŲ FIZINIO IR PSICHOLOGINIO SMURTO
PRIEŠ PASLAUGŲ GAVĖJUS IR FINANSINIO PIKTNAUDŽIAVIMO JŲ ATŽVILGIU
PREVENCIJOS PROCEDŪRŲ TVARKOS APRAŠAS**

**I. SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

Lazdijų rajono savivaldybės socialinės globos centras „Židinys“ bendruomeniniai vaikų globos namai (toliau – SGC „Židinys“) fizinio ir psichologinio smurto prieš paslaugų gavėjus bei finansinio piktnaudžiavimo jų atžvilgiu prevencijos procedūrų tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) – tai smurto prevencijos priemonių visuma, kuria siekiama kurti saugią aplinką.

- 1. Prevencijos tikslas** – užkirsti kelią fiziniam ir psichologiniam smurtui prieš paslaugų gavėjus ir finansiniam piktnaudžiavimui jų atžvilgiu.
- 2. Smurtas** – daromas tyčinis, fizinis, psichologinis, seksualinis, ekonominis ar kitas veiksmas dėl kurio asmuo patiria fizinę, materialinę ar neturtinę žalą, taip pat apribojama asmens laisvė.
- 3. Smurto rūšys ir sąvokos:**
  - 4. Fizinis smurtas** – kuomet asmuo tyčia sukelia skausmą. Pvz. – muša, purto, žnaibo, stumdo, spardo, trenkia ar kitaip sukelia fizinį skausmą.
  - 5. Psichologinis (emocinis) smurtas** – tyčiojimas, grasinimai, gąsdinimai, užgauliojimai, šmeižimai, atskirimai, nepagarbus elgesys kvailinimo ar kitokie ne fizinio kontakto priešiški elgsenos veiksmai sukeliantys ar sudarantys sąlygas sukelti žalą asmens fizinei, emocinei, psichinei, dvasinei, moralinei ar socialinei būsenai;
  - 6. Seksualinis smurtas** – reikalavimas ar įkalbinėjimas dalyvauti seksualiniuose veiksmuose prieš asmens valią.
  - 7. Nepriežiūra** – nuolatinis, vaikui būtinų fizinių, emocinių ir socialinių poreikių netenkinimas ar aplaidus tenkinimas, darantis žalą ar keliantis pavojų vaiko gyvybei, sveikatai, raidai.
  - 8. Finansinis piktnaudžiavimas** – neteisėtas paslaugų gavėjų finansinių lėšų panaudojimas, pinigų ar daiktų pasisavinimas.

II. SKYRIUS

PASLAUGŲ GAVĖJŲ SMURTO IR FINANSINIO PIKTNAUDŽIAVIMO UŽTIKRINIMO PREVENCIJOS PROCEDŪROS

9. Finansinis piktnaudžiavimas – disponavimas turtu be įgaliojimo, nekilnojamo turto pardavimas be sutikimo, pinigų ar daiktų pasisavinimas, kyšio reikalavimas, neteisėtas paslaugų gavėjų asmeninių lėšų panaudojimas ir kt.

10. Lazdijų rajono savivaldybės socialinės globos centro „Židinys“ darbuotojai teikdami paslaugas siekia

padėti paslaugų gavėjams spręsti savo socialines problemas pagal jų galimybes ir jiems dalyvaujant, nepažeidžiant jų žmogiškojo orumo ir didinant jų atsakomybę, pagrįstą bendradarbiavimu.

I. SMURTAŲ PROVOKUOJANTYS IR JO ATSIRADIMO TIKIMYBĘ MAŽINANTYS VEIKSNIAI

11. Veiksniai, galintys išprovokuoti smurtą:

11.1. dažni, neįvardinti ir nesprenžiami konfliktai;

11.2. didelis darbuotojų darbo krūvis;

11.3. teisingumo ir saugumo jausmo darbo vietoje trūkumas.

12. Veiksniai, neleidžiantys smurtui atsirasti:

12.1. naujų reagavimo į smurto atvejus būdų, kurie padėtų megzti lygiavertiškesnius ir nuoširdesnius santykius tarp paslaugų gavėjų ir centro darbuotojų, ieškojimas;

12.2. konfliktų nenaudojant jėgos sprendimas;

12.3. reagavimas nedelsiant į bet kokios formos smurtą;

12.4. centro darbuotojų informavimas ir komunikavimas apie įvykusį smurto atvejį;

12.5. intrigų, apkaltų vengimas, draudimas skleisti asmens garbę ir orumą žeminančią informaciją;

12.6. darbuotojų ir paslaugų gavėjų, bei kitų suinteresuotų asmenų tarpusavio pagarba;

12.7. rūpinimasis kitais, tarpusavio pasitikėjimas, solidarumas, lygiateisiškumas ir kt. vertybės;

12.8. užtikrinamas konfidencialumas.

II. PREVENCIJOS PROCEDŪROS

13. Smurto prevencija – tai planingas, sistemingas priemonių naudojimas, skirtas bet kokios smurto rūšies rizikai mažinti:

13.1. centro darbuotojų švietimas - veikla, skirta smurto rizikai mažinti, apimanti visų darbuotojų švietimą, informavimą ir kt. priemones: darbuotojų pareigybių aprašuose atsakomybės už emociškai saugios aplinkos kūrimą numatymas;

13.2. siekiant išvengti smurto ir finansinio piktnaudžiavimo paslaugų gavėjų atžvilgiu Centro darbuotojai vadovaujasi centro etikos kodeksu, centro vidaus tvarkos taisyklėmis, Etikos ir gerovės užtikrinimo politika, centro psichologinės ir intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugų teikimo tvarka, centro krizių valdymo tvarka, centro asmens duomenų

tvarkymo taisyklėmis, konfidencialios informacijos nustatymo ir naudojimo bei konfidencialumo laikymosi tvarka, Interesantų aptarnavimo standartu, laikosi pareigybių aprašų reikalavimų;

13.3. centro darbuotojams organizuojami atvejo aptarimai keturis kartus per mėnesį, kurių metu aptariamos darbo problemos ir jų sprendimo būdai.

14. Centro paslaugų gavėjų švietimas ir prevencinės priemonės:

14.1. kalbėjimas su paslaugų gavėjais apie elgesį galimo smurto metu;

14.2. paslaugų gavėjų supažindinimas su vidaus tvarkos taisyklėmis, jų aptarimas;

- 14.3.** parengtos ir įteiktos (fiziškai, el. paštu) paslaugų gavėjams atmintinės su informacija, kur kreiptis ir informuoti jeigu patiria bet koki smurtą.
- 14.4.** paslaugų gavėjai supažindinami su Teisių chartija, Etikos kodeksu, Etikos ir gerovės užtikrinimo politika, Skundų valdymo tvarka.
- 14.5.** kiekvienais metais policijos bendruomenės pareigūnė, bendrų renginių metu, įvairiomis temomis šviečia paslaugų gavėjus.
- 15.** sužinojus, įtarus apie smurto atvejį, darbuotojas nedelsiant reaguoja:
- 15.1.** esant galimybei nutraukia smurto veiksmą;
- 15.2.** kreipiasi į socialinį darbuotoją, kuris įvertinęs situaciją, kreipiasi į įstaigos vadovą dėl tolimesnių veiksmų;
- 15.3.** skiriamas atsakingas asmuo atvejo ištyrimui;
- 15.4.** gali būti sudaroma komisija;
- 15.5.** kreipiamasi į kitas institucijas: policiją, gydymo įstaigą ir kt.
- 15.6.** jei smurtinį veiksmą ir/ar finansinį piktnaudžiavimą atliko darbuotojas, jis rašo pasiaiškinimą įstaigos vadovui, kuris įspėja Lietuvos Respublikos darbo kodekse numatyta tvarka arba imasi kitų priemonių;
- 15.7.** atsakingas darbuotojas išnagrinėja situaciją;
- 15.8.** teikia pagalbą smurtautojui;
- 15.9.** taiko prevencines priemones;
- 15.10.** vykdoma tolesnė smurto situacijos stebėseną.
- 16.** Paslaugų gavėjams suteikiamas asmens neliečiamumas, teikiant paslaugas tiek, kiek to pageidauja pats asmuo ir kiek reikia paslaugos kokybei, paties asmens saugumui užtikrinti.
- 17.** Darbuotojų atsakomybė:
- 17.1.** darbuotojai yra atsakingi už tinkamą pareigų vykdymą bei galiojančių Centro tvarkų laikymąsi;
- 17.2.** darbuotojai savo elgesiu, žodžiais užtikrina paslaugų gavėjo garbę, orumą, savarankiškumą, įskaitant laisvę rinktis, nepriklausomumą, lygias galimybes;
- 17.3.** atsakomybė už netinkamą pareigų vykdymą, elgesio pažeidimus numatyta centro vidaus tvarkos taisyklėse;
- 17.4.** su šiomis procedūromis pasirašytinai supažindinamas kiekvienas Centro darbuotojas, savanoris, praktikantas;

III. SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 18.** Visi SGC „Židinys“ darbuotojai su šiuo Aprašu supažindinami pasirašytinai.
- 19.** Paslaugų gavėjai su šiuo Aprašu supažindinami jiems suprantama forma.
- 20.** Aprašas skelbiamas Lazdijų rajono savivaldybės socialinės globos centro „Židinys“ internetinėje svetainėje www.zidiniovaikai.lt
- 21.** Esant poreikiui šis Aprašas yra peržiūrimas, tikslinamas ir aptariamamas.